Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	16Co/31/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6923202913
Dátum vydania rozhodnutia:	24. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Alexander Mojš
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2024:6923202913.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivice Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX D., E. F. XXXX/XX, zast. Mgr. Martinom Jankovičom, advokátom so sídlom v Revúcej, Železničná 257/19, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, o zaplatenie nemajetkovej ujmy 5.176,82 EUR, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3C/15/2023 zo dňa 02. 02. 2024, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

II. Žiadna strana sporu nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.000,- EUR spolu s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 30. 09. 2023 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.).

2.1. Žalobou podanou 08. 08. 2023 žalobca uplatnil peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.176,82 EUR spolu s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od doručenia žaloby, ktorú utrpel tým, že Slovenská republika porušuje právo Európskej únie, ktoré záväzne určuje dĺžku týždenného pracovného času, vrátane nadčasov na 48 hodín a to v čl. 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES zo 04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej tiež „Smernica“).
2.2. Porušenie spočíva v tom, že týždenný pracovný čas žalobcu ako príslušníka hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky sa skladá zo 16,5 hodinových pracovných zmien, po ktorých nasleduje 7,5 hodinová pracovná pohotovosť, čo zodpovedá 24 hodinovej pracovnej zmene, takže súhrn týždenného pracovného času pravidelne prekračuje 48 hodín. Podstata žalovaného nároku spočíva v tom, že žiadne ustanovenie zákona nestanovuje, že služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby je považovaná za súčasť ich týždenného služobného času.
2.3. Žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka v sume 5.176,82 EUR. Je hasičom na Okresnom riaditeľstve HaZZ v Revúcej, ženatý, má dvoch synov vo veku 7 a 4 roky, s rodinou žije v rodinnom dome. Jeho záujmy sú práca okolo domu, športuje. Prišiel o veľký počet hodín voľného času, ktoré by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných a priateľských vzťahov, ako aj fyzickej a psychickej relaxácii. Došlo k zásahu do jeho osobnostných práv, práva na ochranu zdravia, bezpečnosti a zdravia pri práci, na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, na primeraný odpočinok, na vedenie súkromného rodinného života. K nemajetkovej ujme dochádzalo v jednotlivých mesiacoch a v priamej príčinnej súvislosti s porušením

smernice. Boli porušené osobnostné práva žalobcu. Žalobca si nároky uplatnil počnúc splatnosťou mzdy za mesiac júl 2020, ktorá bola splatná 10.08.2020 až po mzdu za mesiac jún 2023, teda za obdobie troch rokov pred podaním žaloby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch vyčíslil podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil a ktoré mu neboli započítané do služobného času. Žalobca vyčíslil počet hodín služobnej pohotovosti, ktoré neboli zarátané do fondu pracovného času v žalovanom období (júl 2020 až jún 2023) v rozsahu 2041,90 hodín. Za primeranú náhradu považuje rozdiel medzi odmenou za nariadenú služobnú pohotovosť (50 % platu) a odmenou za služobnú pohotovosť, ktorá mu bola vyplatená (15%, resp. 30%), t.j. 35%, resp. 20% platu za každú hodinu odslúženej služobnej pohotovosti. Za primeranú náhradu považuje finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva zákona č. 315/2001 Z. z. (ďalej tiež „ Zákon o HaZZ“) ako pri nariadenej služobnej pohotovosti (t.j. mimo určenej služobnej pohotovosti). Iná forma odškodnenia, napr. morálne zadosťučinenie, predovšetkým ospravedlnenie je nepostačujúca, a to vzhľadom na trvanie zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktoré trvá niekoľko rokov.

3.1. Žalovaný namietal, že vnútroštátna úprava neodporuje ustanoveniam posudzovanej Smernice. Zákon o HaZZ upravuje limity dĺžky služobného času tak, že pri rovnomernom služobnom čase je služobný čas 40 hodín týždenne. Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka riadneho služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni. V zmysle kolektívnych zmlúv, hasiči vykonávajúci štátnu službu s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom majú výkon štátnej služby v rámci 12 hodinového riadneho služobného času alebo služobný čas rozvrhnutý na 17 hodín/18 hodín vykonávania štátnej služby a časť služobnej pohotovosti, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v mieste vykonávania štátnej služby v trvaní 7/6 hodín v jednej 24 hodinovej zmene. Čo sa týka referenčného obdobia, nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas je rozvrhnutý na obdobie 6 mesiacov. Uvedené referenčné obdobie však neodporuje tomu, aby bolo dodržané zákonné ustanovenie 40 hodín priemerného týždenného služobného času v súlade s rozvrhnutými službami. Napriek tomu, že vnútroštátne právo neupravuje explicitne maximálny priemerný týždenný služobný čas uvedený konkrétnym počtom hodín, zákon a kolektívne zmluvy dostatočne ustanovujú počty hodín služobného času hasičov, počas ktorého hasiči vykonávajú štátnu službu, ako aj rozsah hodín služby nadčas za príslušný rok. Dotknuté právne predpisy sú teda transponované v čl. 6 smernice správne.
3.2. Mal ďalej za to, že štátnu službu príslušníkov HaZZ vykonávajúcich zásahovú činnosť možno subsumovať pod negatívne vymedzenie v čl. 2 ods. 2 Smernice. Žalobcovi nevznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, nepreukázal zásah do súkromia, do rodinného života v príčinnej súvislosti s výkonom povolania a požadovaná náhrada je neprimerane vysoká.

4.1. Okresný súd mal preukázané, že žalobca je hasičom na Okresnom riaditeľstve Hasičského a záchranného zboru v Revúcej, do služobného pomeru bol prijatý dňa 01.10.2009. Sporné medzi stranami sporu boli skutkové tvrdenia, či došlo u žalovaného k prekračovaniu maximálneho týždenného priemerného času nad rozsah 48 hodín podľa Smernice 2003/88/ES, či tým došlo k vzniku nemajetkovej ujmy v osobnostnej sfére žalobcu, či nemajetková ujma bola tak závažná, aby došlo k jej odškodneniu v peniazoch.
4.2. Za nedôvodnú považoval námietku miestnej príslušnosti na prejednanie sporu, lebo v obvode konajúceho súdu nastala skutočnosť, ktorá zakladá žalované právo na náhradu nemajetkovej ujmy.
4.3. Okresný súd nepovažoval námietku žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie za dôvodnú. Za nesprávnu transpozíciu Smernice do zákona č. 315/2001 Z. z. zodpovedá štát, pričom Ministerstvo vnútra SR je ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti spadá hasičský a záchranný zbor. Žalobca tvrdil porušenie práva Európskej únie, keď v dôsledku neúplnej alebo nesprávnej transpozície smernice slovenský právny poriadok nemá stanovený limit maximálneho týždenného pracovného času vrátane služobnej pohotovosti, preto je zodpovedným subjektom, a nie zamestnávateľ žalobcu, ktorý aplikuje existujúcu zákonnú úpravu.

5.1. Námietku, že Smernica sa nevzťahuje na príslušníkov hasičského a záchranného zboru, vyhodnotil okresný súd ako nedôvodnú s poukazom na to, že výnimka uvedená v čl. 2 ods.2 Smernice sa vzťahuje iba na výnimočné situácie, nie na výkon služby hasičov v obvyklých podmienkach, ako je zistené v súdenej veci.
5.2. Okresný súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalovaného, že celosvetová pandémia spôsobená vírusovým ochorením COVID – 19 je dôvodom, pre ktorý je možné odchýliť sa od Smernice 2003/88/ES.

Z judikatúry Súdneho dvora nevyplýva, že by COVID – 19 bolo možné považovať za výnimočnú okolnosť v prípade výkonu služobnej činnosti hasiča, pre ktorý bolo možné v tom čase nedodržať maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas. Zákon o HaZZ umožňuje prekročiť maximálny týždenný pracovný čas v rozsahu 48 h stanovený v čl. 6 bod 2 smernice 2003/88/ES, v dôsledku čoho Slovenská republika netransponovala smernicu 2003/88/ES správne, teda porušila právnu normu Európskej únie.
5.3. Keďže do zákona o HaZZ nebol transponovaný čl. 6 ods. 2 Smernice o maximálnom týždennom pracovnom čase, nemožno hovoriť ani o referenčnom období, teda za aké obdobie sa má robiť priemer odpracovaných hodín za účelom zistenia, či bol dodržaný čl. 6 ods. 2 Smernice. Z toho dôvodu súd vychádzal z obdobia siedmich dní (týždeň) počas rozhodného obdobia, teda od 01. júla 2020 do 30.06. júna 2023 a konštatoval, že porušenie čl. 6 písm. b) Smernice vo vzťahu k žalobcovi je dostatočne závažné, pretože ide o porušenie Smernice, ktorá jasne, presne stanovuje práva jednotlivca, a ktoré sú zo strany členského štátu Únie vo vzťahu k žalobcovi dlhodobo porušované.

6. Ďalej súd skúmal, či v príčinnej súvislosti s porušením právnej normy Európskej únie Slovenskou republikou vznikla žalobcovi nemajetková ujma. V odseku 11 v odôvodnení rozsudku sú identifikované týždne (siedmich dní), kedy došlo k prekračovaniu priemerného 48 hodinového pracovného času. Súd pri zisťovaní prekročenia 48 hodinového pracovného času vychádzal z výpisu dochádzky, pričom do odpracovaných hodín nezapočítal školenia ani rekondičné pobyty, vychádzal len z počtu odpracovaných hodín. Z odseku 11 odôvodnenia rozsudku vyplýva, že u žalovaného dochádzalo často k prekračovaniu maximálneho týždenného pracovného času. Z dochádzky vyplýva, že žalobca odrobil nad rámec 48 hodinového priemerného pracovného času za žalované obdobie (júl 2020 – jún 2023) cca 630 hodín, ktoré mohol využiť na odpočinok, regeneráciu, prípadne sa venovať svojej rodine, záľubám. V dôsledku porušenia práva EÚ Slovenskou republikou dochádzalo u žalobcu v žalovanom období k výkonu práce nad maximálny smernicou stanovený limit a v príčinnej súvislosti s tím došlo u žalobcu k nevratnej strate hodín voľného času, času potrebného na regeneráciu pracovných síl a vzniku nemajetkovej ujmy.

7. Žalovaný vzniesol námietku premlčania práva na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla opakovaným porušovaním práv žalobcu počas niekoľkých rokov. Žalobcovi za obdobie od 01.07.2020 do 08.08.2020 ujma nevznikla, keďže až v týždni od 19.08. 2020 do 25. 8. 2020 došlo u žalobcu k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času nad 48 hodín, preto námietka premlčania nemala vplyv na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy.

8.1. Peňažná náhrada predstavuje spôsobilé odškodnenie ujmy, ktorá žalobcovi porušením práva vznikla. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy určil okresný súd voľnou úvahou s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobca si uplatnil výšku náhrady nemajetkovej ujmy v sume 5.176,82 EUR. Takúto výšku nemajetkovej ujmy vzhľadom na vykonané dokazovanie, súd nepovažuje za primeranú. Pri úvahe o primeranosti a spravodlivosti relutárnej (peňažnej) náhrady vychádzal aj z princípu proporcionality a to prihliadnutím na prisúdené peňažná náhrady v skutkovo porovnateľných konaniach. Z výpovede žalobcu vyplývalo, že zásah do práva sa neprejavil vo forme konkrétnych negatívnych následkov v jeho rodinnom, spoločenskom živote alebo na jeho zdravotnom stave, prípadne v iných oblastiach jeho života. Po zohľadnení doby porušenia práva žalobcu a charakteru následkov porušenia jeho práva - skrátenie žalobcovho času na odpočinok, ktorý nebyť tohto porušenia, mohol využiť na svoju fyzickú alebo psychickú regeneráciu, okresný súd z hľadiska závažnosti zásahu do osobnostnej sféry žalobcu, ktorý je v príčinnej súvislosti s prácou nad rámec maximálneho 48 hodinového týždenného pracovného času v rozsahu cca 630 hodín z hľadiska primeranosti výšky nemajetkovej ujmy a z hľadiska princípu proporcionality priznal žalobcovi primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peňažnom vyjadrení vo výšky 2.000,- EUR.
8.2. Vo zvyšnej časti vyčíslenej nemajetkovej ujmy s príslušenstvom súd žalobu zamietol.
8.3. Žalobca požadoval úrok z omeškania od dátumu doručenia žaloby žalovanému. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nárokom majetkovej povahy, ako peňažný dlh, ktorý plynie z osobnostných práv. Žalovaný sa s plnením dlhu dostal do omeškania, preto vznikol žalobcovi tiež nárok na úroky z omeškania. Okresný súd priznal úrok z omeškania v uplatnenej výške 9,25 % ročne od 30.09.2023, kedy sa žalovaný dostal do omeškania potom, čo mu bola žaloba doručená 28.09.2023 a nasledujúci deň bol povinný plniť.

9.1. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol čl. 1, čl. 2, čl. 6, čl. 16 písm. b), čl. 17 ods. 3 písm. ii), čl. 22 Smernice č. 2003/88/ES zo dňa 04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, § 12 ods.1, ods. 6, § 85 ods. 1, 2 § 86 ods. 1, 2, § 92 ods. 1, § § 103 ods. 5, § 193 zák. č.

315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore, § 11, § 13, § 100, § 101, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3, § 13 a § 19 ods. 1 písm. b) CSP.
9.2. Žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný priznal podľa § 255 ods. 1 CSP náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, pretože výška plnenia závisela od úvahy súdu.

10.1. Žalovaný v odvolaní zo dňa 13. 02. 2024 proti prvému a tretiemu výroku rozsudku okresného súdu namietal, že pri posudzovaní individuálneho nároku žalobcu súd nemohol ako predbežnú otázku posúdiť, že obsah Smernice č. 2003/88/ES bol zákonom č. 315/2001 Z. z. prebraný nesprávne, pretože takéto právo nespadá do kompetencie žiadneho všeobecného súdu Slovenskej republiky, ktorý nemá zverenú právomoc na porovnanie súladu, resp. na právne záväzné vyslovenie nesúladu zákona č. 315/2011 Z. z. s uvedenou Smernicou. Okresný súd nesprávne právne posúdil postavenie Slovenskej republiky a Ministerstva vnútra a tým aj otázku pasívnej legitimácie žalovaného.
10.2. Namietal, že žiadne ustanovenie zákona 315/2001 Z. z. nie je v rozpore so Smernicou. Skutočnosť, že tento zákon výslovne neustanovuje, že služobná pohotovosť hasičov je považovaná za súčasť ich služobného času a neobsahuje ustanovenie o dĺžke týždenného pracovného času na 48 hodín, nie je dôvodom nesprávneho prebratia smernice, aj vzhľadom na priamy účinok smernice. Žalobca namietal nesprávne prebratie smernice, nie však jej aplikáciu v individuálnom prípade žalobcu. Porušenie smernice môže byť spôsobené až aplikáciou jednotlivých ustanovení smernice, ak si adresát účinkov smernice (zamestnávateľ) vyloží jej ustanovenia v rozpore s jej obsahom. Až nesprávna aplikácia smernice môže založiť prípadný nárok na náhradu. Žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za prípadnú nesprávnu aplikáciu smernice, lebo nie je zamestnávateľom žalobcu ani orgánom, ktorý by sa na aplikácii smernice podieľal. Miera zodpovednosti za prípadný vznik škody sa musí rozlišovať medzi Slovenskou republikou a Ministerstvom vnútra, resp. Hasičským a záchranným zborom ako samostatnými subjektami. Okresný súd nesprávne právne posúdil aj pôsobnosť smernice, ktorá sa na služobný pomer príslušníkov hasičského a záchranného zboru, vzhľadom na charakter vykonávaných činností a s tým spojený rozsah služobného času, nevzťahuje v plnom rozsahu.
10.3. Žalovaný namietal, že rozsah pôsobnosti čl. 2 ods. 1 Smernice č. 2003/88/ES je treba vykladať v spojení s negatívnym vymedzením v čl. 2 ods. 2 Smernice a teda, že Smernica sa neuplatňuje na odvetvia činnosti, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Oproti štandardným pracovnoprávnym vzťahom, štátna služba žalobcu ako príslušníka hasičského záchranného zboru vykazuje aj špecifiká štátnej služby príslušníkov policajného zboru a profesionálnych vojakov. Úlohy, ktoré plnia hasiči možno podľa súvisiacich právnych predpisov zaradiť pod pojem osobitné činnosti služieb civilnej ochrany v zmysle čl. 2 ods. 2 Smernice č. 89/391/EHS. Čl. 17 ods. 1 Smernice 2003/88/ES umožňuje členským štátom, aby sa odchýlili od uplatňovania článku 6 za predpokladu, že dodržujú všeobecnú zásadu ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov, pričom jedným z dôvodov neuplatňovania čl. 6 smernice je situácia, keď sa jedná o protipožiarne služby a služby civilnej ochrany. Okresný súd prihliadol na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci V-429/09 G. Fuss, ktoré sa týka mestského hasiča, ktorého režim výkonu činností je odlišný od režimu fungovania Hasičského a záchranného zboru v Slovenskej republike.
10.4. K posúdeniu nároku ďalej uviedol, že z judikatúry Súdneho dvora vyplývajú podmienky pre úspešné uplatnenie nároku, ktoré musia byť kumulatívne splnené a to: 1) cieľom porušenej normy Európskej únie je priznať jednotlivcom práva, 2) porušenie je dostatočne závažné, 3) medzi týmto porušením a škodou spôsobenou jednotlivcovi existuje príčinná súvislosť. V čase služobnej pohotovosti sa od žalobcu nevyžaduje aktívna činnosť, môže odpočívať a venovať sa inej činnosti, z vlastnej iniciatívy neuskutočňuje žiadny výkon práce, ktorá sa považuje za služobnú činnosť, len na pokyn zamestnávateľa. Napriek tomu zamestnávateľ vypláca žalobcovi dohodnutú odmenu aj za túto neaktívnu časť práce. Tou zamestnávateľ žalobcovi kompenzuje, že v prípade potreby je žalobca k dispozícii. Žalovaný má za to, že žalobca neosvedčil žiadnym spôsobom, že mu vznikol nárok na náhradu škody.
10.5. Žalovaný má za to, že žalobca nepreukázal a neodôvodnil výšku ujmy. Záver, že služobná pohotovosť žalobcu, za ktorú je odmeňovaný, je pracovným časom a má sa rátať do pracovného fondu, samo osebe nie je dôvodom na priznanie nároku na náhradu. Žalobca nepreukázal a neodôvodnil výšku ujmy, nepreukázal zásah do súkromia, rodinného života či zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej miere, ktorá by odôvodňovala výšku priznanie peňažnej sumy. Peňažnú náhradu možno priznať v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka len ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, jej vážnosť v spoločnosti. Zo strany žalobcu nebolo preukázané, že by utrpel ujmu, ktorá by v značnej miere znížila jeho dôstojnosť a vážnosť, že súčasný stav zasahuje do osobnostnej sféry žalobcu.

10.6. Ak by v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice neoprávnený zásah do práv žalobcu skutočne existoval, tak by v súčasnosti pretrvával a bolo by prirodzené, aby sa žalobca domáhal upustenia od takého zásahu od svojho zamestnávateľa v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo žalobca nežiada a domáha sa finančného plnenia, ktorá má slúžiť ako kompenzácia bez toho, aby bol údajný protiprávny stav do budúcna napravený .
10.7. Žalobcov nárok na úroky z omeškania považuje za rozporný so zákonom a judikatúrou súdov. V prípade nemajetkovej ujmy vzniká povinnosť túto uhradiť až dňom právoplatného rozhodnutia príslušného súdu, teda povinný sa môže dostať do omeškania až v prípade nesplnenia súdom uloženej povinnosti. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 185/2011 zo dňa 14.03.2012, „Povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania.“
10.8. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
10.9. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu , ktoré podal žalobca uviedol, že II. výrok rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 3C/15/2023 zo dňa 02.02.2024, ktorým súd prvej inštancie žalobu žalobcu vo zvyšnej časti zamietol, považuje za vecne a právne správny a náležite odôvodnený. Zo strany žalobcu nedošlo k preukázaniu žiadneho z odvolacích dôvodov, o ktoré opiera svoje odvolanie. V odvolaní sa nenachádza právna a skutková argumentácia odôvodňujúca podanie odvolania, ktoré má smerovať proti výroku II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Samotný odkaz na rozhodovaciu prax či už odvolacích súdov v rámci Slovenskej republiky alebo aj Súdneho dvora Európskej únie nie je ako dôkazom utrpenej ujmy. Nemajetková ujma mohla žalobcovi vzniknúť až konkrétnym porušením ustanovení predmetnej Smernice a len v rozsahu tohto porušenia. Žalobca si uplatnil mzdový nárok vydávajúc ho za nemajetkovú ujmu, vzniknutú v dôsledku údajného porušenia Smernice. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok vo výroku II., ktorým okresný súd žalobu vo zvyšku zamietol.
10.10. V replike zopakoval, že uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je individuálnym nárokom, ktorý zaťažuje žalobcu, ktorý odvolanie založil na iných rozhodnutiach odvolacieho súdu. Úroky žalobcovi nepatria, pretože povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu vzniká až uplynutím doby plnenia určenej súdom (viď R 45/2000, sp. zn. 7Cdo 100/2027 z 17. 10. 2018).

11.1. Žalobca podal odvolanie zo dňa 19. 02. 2024 proti druhému výroku rozsudku okresného súdu čo do nepriznanej žalovanej peňažnej sumy a navrhol, aby odvolací súd priznal žalobcovi náhradu aj v sume 3.176,82 EUR. V odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie chýba myšlienkový postup súdu prvej inštancie, ako k priznanej sume dospel, prečo nepriznal viac, z tejto časti odôvodnenia nevyplýva ako sa vysporiadal s argumentáciou žalobcu. Poukázal na dve súdne rozhodnutia, aj to jedno z odvolacieho súdu iného kraja a na ďalšie rozhodnutie tunajšieho súdu, kde nie je zrejmé, či toto bolo predmetom odvolacieho prieskumu, a ak áno, s akým výsledkom. Žalobca poukázal na rozhodovaciu činnosť odvolacieho súdu z ktorej možno vyvodiť, že žalobcom sú za obdobným spôsobom uplatnené nároky priznávané vyššie nemajetkové ujmy ako len vo výške 2.000 EUR.
11.2. Súdny dvor osobitne v prípade hasičov potvrdil, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej služby, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu pracovný čas a nesmie prekročiť maximálny týždenný pracovný čas ustanovený Smernicou 2003/88/ES (rozsudok C-429/09, C-52/04). Z dôvodu, že žalobca počas výkonu služobnej pohotovosti musí byť k dispozícii zamestnávateľovi na pracovisku, t. j. v mieste výkonu práce, celý čas služobnej pohotovosti je potrebné započítať do pracovného času žalobcu, pričom skutočnosť, že za pracovnú pohotovosť je žalobcovi vyplácaná náhrada v zmysle § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. nemá vplyv na porušenie článku 6 písm. b/ smernice č. 2003/88/ES. Súd prvej inštancie v závere bodu 45. odôvodnenia uviedol, že nezapočítal do odpracovaných hodín školenia a ani rekondičné pobyty, ale žiadnu argumentáciu k tomu záveru neuviedol., hoci žalobca sa riadil aj v tomto prípade pokynmi zamestnávateľa.
11.3. Žalobca v 37 kalendárnych týždňoch odpracoval celkovo 2406 hodín, a nad rámec porušenia smernice (48 hodín na týždeň) odpracoval celkovo 630 hodín, čo súd prvej inštancie konštatoval aj v závere bodu 45. odôvodnenia svojho rozsudku. Ak by sme vychádzali z približnej priemernej hodinovej sadzby za odpracovanú službu vo výške 8,85 EUR a túto by sme vynásobili sumou 630 hodín odpracovaných nad rámec 48 – hodinového priemerného pracovného týždňa, dospeli by sme k výslednej sume 6 5.575,50 EUR. Podanou žalobou sa domáha zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 5.176,82 EUR, ktorú vyčíslil ako súčet odpracovaných hodín služobnej povinnosti za obdobie od júla 2020 do júna 2023, vrátane a rozdielu peňažnej náhrady vyplácanej za určenú služobnú pohotovosť

podľa § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. a náhrady za nariadenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 2 písm. a/ zákona č. 315/2001 Z. z. Žalovaný aj v iných obdobných právnych veciach dlhodobo odmieta priznávať akúkoľvek náhradu nemajetkovej ujmy hasičom, pravidelne sa odvoláva voči rozsudkom súdov prvých inštancií v prípade priznania nemajetkovej ujmy hasičom, aj do základu nárokov, kedy absentuje akákoľvek forma sebareflexie žalovaného.
11.4. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v časti priznania sumy nemajetkovej ujmy 2.000 EUR sa javí ako nepresvedčivé a v rozpore aj s ust. § 220 ods. 2 CSP.
11.5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že považuje svoj nárok za dôvodný a požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy za primeranú, pričom k porušeniu práv žalobcu dochádzalo práve výkonom služobnej pohotovosti. Keďže nemajetkovú ujmu nie je možné nahradiť inak z dôvodu uplynutia času, berúc do úvahy špecifickosť zásahu do osobnosti žalobcu v dôsledku porušenia práva Únie a trvanie tohto zásahu, nie je primerané porovnávanie s inými obdobnými prípadmi zásahov, ako to namietal žalovaný. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy neprevyšuje ani náhrady priznané v prípadoch zásahov do osobnosti neoprávnenou kritikou, resp. usmrtením člena rodiny alebo obetiam trestných činov. Nemožno pritom opomenúť ani fakt, že k zásahu do práva žalobcu dochádzalo počas dlhšieho časového obdobia, t. j. v priebehu troch rokov spätne pred podaním žaloby na súd.
11.6. V replike žalobca uviedol, že správne mu bol priznaný úrok z omeškania čo vyplýva aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/339/2021 z 31. 01. 2022. A ďalej, že k porušeniu práv žalobcu dochádzalo práve výkonom služobnej pohotovosti. Vzhľadom na špecifickosť zásahu do osobnosti žalobcu v dôsledku porušenia práva únie a trvanie zásahu nie je dobre možné porovnanie s inými obdobnými prípadmi zásahov.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

13.1. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
13.2. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
13.3. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

14.1. Odvolanie žalovaného nebolo dôvodné, pretože okresný súd vec správne skutkovo a právne posúdil. Nemajetkovou ujmou je zásah do prirodzených práv žalobcu, ktorými je právo na ochranu zdravia, na primeraný odpočinok po práci, ktorá je vzhľadom na povahu práce žalobcu ako hasiča psychicky aj fyzicky náročná, právo žalobcu na realizáciu súkromného a rodinného života v mimopracovnom čase, ktoré práva má zabezpečiť právne záväzná úprava na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času.
14.2. Okresný súd vlastnou úvahou posudzoval správne, účelné a primerané vyčíslenie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, v ktorej zohľadnil priznanú výšku nemajetkovej ujmy a v prevyšujúcej časti nárok uplatnený nad sumu 2.000,-EUR zamietol. Priznanie zadosťučinenia v peňažnej forme je podľa odvolacieho súdu dôvodné aj vzhľadom na cenu práce, ktorá žalobcovi nie je zaplatená.
14.3. Námietka žalovaného, že na odmeňovanie pracovníkov za čas pracovnej pohotovosti sa nevzťahuje Smernica nebola dôvodná, lebo premetom konania nie je odmeňovanie žalobcu, ale nemajetková ujma za nesprávnu transpozíciu Smernice ohľadne uplatňovania najvyššej prípustnej dĺžky pracovného času. Žalovaný považuje za rozhodujúce pre posúdenie veci, aby súd rozlišoval prebratie Smernice a následne jej vnútroštátnu aplikáciu, lebo aj nesprávne prebratá Smernica môže byť u adresátov aplikovaná správne a naopak. Uvedené tvrdenie je tak isto nedôvodné a mimo predmetu konania, lebo v prípade správne prevzatej Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky by dotknutý zamestnanec žaloval zamestnávateľa z titulu porušenia vnútroštátnej úpravy pracovného času. Námietka subsidiarity nároku voči žalovanému tak neobstojí, pretože žalobca nemôže dosiahnuť odstránenie príčiny protiprávneho zásahu, ktorou je nesprávna transpozícia právnej normy v zákone č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom záchrannom zbore.

15.1. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že žalobca má aktívnu legitimáciu na uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy, resp. dosiahnutia satisfakcie takou formou, ktorú považuje za efektívnu, vhodnú, možnú a účelnú. Zásada efektivity umožňuje žalobcovi, ktorý má slabšie postavenie zamestnanca, domôcť sa práva voči žalovanému, ako pôvodcovi stavu, ktorý nie je v nesúlade so záväznými ustanoveniami Smernice. Zamestnávateľ žalobcu sa riadi existujúcou právnou úpravou zák. č. 315/2001 Z. z., za čo má niesť zodpovednosť výlučne žalovaný, ktorý vystupuje v postavení normotvorcu, ktorý je zodpovedný za nesprávnu a neúplnú transpozíciu smernice Európskej únie.
15.2. Právomoc súdu konať o žalobe je daná priamym účinkom Smernice č. 2003/88/ES, ako záväzok štátu zabezpečiť úpravu 48 hodinového pracovného týždňa v podmienkach zákona č. 315/2001 Z. z., ktorým sa riadi služobný pomer žalobcu, príslušníka hasičského záchranného zboru.
15.3. Neobstojí ani námietka, že pracovné zaradenie žalobcu možno zaradiť pod pojem osobitné činnosti služieb civilnej ochrany, ktoré v zmysle čl. 17 ods. 1 Smernice 2003/88/ES umožňuje členským štátom, aby sa odchýlili od uplatňovania čl. 6 za predpokladu, že dodržujú všeobecnú zásadu ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov, pričom jedným z dôvodov neuplatňovania čl. 6 má byť situácia, keď sa jedná o protipožiarne služby a služby civilnej ochrany. Uvádzaný osobitný charakter činností je výnimkou, ktorá sa uplatní iba v mimoriadnych situáciách, definovaných na základe zákona, vyhlásením krízového stavu, napr. v dôsledku vojny alebo prírodnej katastrofy a nie v obvyklých podmienkach bežného života spoločnosti. Z podstaty mimoriadnej situácie vyplýva, že v tom čase ukladané povinnosti nemôžu mať charakter trvalého stavu.
15.4. Okresný súd sa s námietku premlčania, vzhľadom na priznanú peňažnú náhradu vysporiadal, keď odôvodnil, že premlčanie v rozsahu kalendárneho mesiaca časti žalovaného obdobia, v ktorom nemajetková ujma vznikala, nemalo zásadný vplyv na posúdenie žalovaného nároku.

16.1. Smernica 2003/88/ES je uvedená v Zozname preberaných právne záväzných aktov Európskej únie, ktorý je prílohou č. 4 zák. č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom záchrannom zbore od 01. 01. 2006. Podľa § 193 zák. č. 315/2001 Z. z. sa na služobný pomer príslušníkov použije primerane § 85 ods. 9 Zákonníka práce, ktorý znie: „Priemerný týždenný pracovný čas zamestnanca vrátane práce nadčas nesmie prekročiť 48 hodín“. Z ustanovení zák. č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času.
16.2. V posudzovanej veci sa jedná o pohotovosť na pracovisku, ktorá je v § 96 ods. 2 Zákonníka práce upravená nasledovne: „Čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas“. Ustanovenie § 193 zák. č 315/2001 Z. z. však primerané použitie odkazom na § 96 ods. 2 Zákonníka práce neuvádza. Z § 122 ods. 3 vyplýva, že ak počas služobnej pohotovosti dôjde k vykonaniu štátnej služby, až takáto situácia je považovaná za štátnu službu nadčas.
16.3. Za uvedeného stavu, z dôvodu nesprávnej transpozície smernice do zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom záchrannom zbore, žalobca nemal možnosť požadovať od zamestnávateľa dodržiavanie požiadaviek upravených ustanoveniami smernice. Na služobný pomer žalobcu sa vzťahuje právna úprava zákona č. 315/2001 Z. z., preto porušenie právnej normy vyplývajúcej z unijného práva nezaťažuje služobný úrad žalobcu, ale žalovaného.
16.4. V posudzovanej veci koná za žalovanú Slovenskú republiku Ministerstvo vnútra, do pôsobnosti ktorého v zmysle § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii a činnosti vlády patrí Hasičský a záchranný zbor.

17.1. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má smernicou dosiahnuť, pričom voľbu foriem a spôsobov transpozície ponecháva vnútroštátnym orgánom. Je nesporné, že právna úprava pracovného času je regulovaná čl. 2 a čl. 6 Smernice č. 2003/88/ES, ktorá priznáva právo na neprekročenie 48 hodinovej hranice pre priemerný týždenný pracovný čas, ktorý zahŕňa nadčasy, aj pracovnú pohotovosť a od tejto hranice sa nemožno odchýliť ani pokiaľ ide o pracovné povinnosti žalobcu ako hasiča.
17.2. Vôľa unijného normotvorcu musí byť splnená, obvykle vykonaním potrebnej zmeny vnútroštátnej právnej úpravy. Pre prípad, že zákonodarca túto povinnosť nesplní, vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora teóriu priameho účinku smerníc. Ak by totiž bola Smernica náležite transponovaná, nemožno sa domáhať priameho účinku smernice, ale len prostredníctvom vnútroštátnej normy, do ktorej je úprava pracovného času transponovaná.

18.1. Zásada priameho účinku Smernice umožňuje žalobcovi, aby sa dovolal aplikácie vnútroštátnou právnou úpravou nerešpektovanej smernice priamo pred orgánom verejnej moci, ktorým je všeobecný súd, lebo v právnom poriadku Slovenskej republiky nie je pri uplatnení náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku priameho účinku Smernice iný orgán verejnej moci, ktorý by mal právomoc konať.
18.2. Súdny dvor EU priznal smerniciam priamu účinnosť za súčasného splnenia podmienok: a) jasný, presný a určitý záväzok uvedený v smernici, b) záväzok je nepodmienený, c) uplynula lehota na transpozíciu smernice do vnútroštátneho poriadku, d) nejde o záväzok, ktorý ukladá priamo povinnosť jednotlivcovi, naopak, právo jednotlivcovi priznáva. Splnenie uvedených podmienok mal okresný súd preukázané.
18.3. Zásada efektivity bráni uložiť žalobcovi povinnosť systematicky využívať iné vnútroštátne právne prostriedky, ak to od žalobcu nemožno rozumne vyžadovať, alebo ak by iné právne prostriedky spôsobili nadmerné ťažkosti pri uplatnení práva. Z rozhodnutia Súdneho dvora vo veci Gunter Fuss C-429/09 vyplýva, že porušenie práva únie s priamym účinkom nemožno prenášať na dotknutého zamestnanca ani na zamestnávateľa, čo by malo za následok prenášanie povinnosti dbať o dodržiavanie právnych noriem z orgánov štátu na jednotlivca. Smernica č. 2003/88/ES nevyžaduje, aby dotknutí pracovníci požadovali zamestnávateľa o dodržiavanie minimálnych požiadaviek upravených ustanoveniami smernice.

19. Žalovaný v odvolaní nesprávne namietal, že omeškanie s platením nemajetkovej ujmy v peniazoch je spojené až s nesplnením povinnosti uloženej súdnym rozhodnutím, ktorým bola nemajetková ujma v peniazoch priznaná. Toto tvrdenie z rozhodnutí všeobecných súdov nemožno vyvodiť. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Treba vychádzať z toho, že v prípade sporu sa nárok žalobcu síce zakladá až na súdnom rozhodnutí, ale tento nárok je spojený s obdobím, v ktorom vznikol. Preto nemôže byť na ujmu žalobcu, ktorý svoj nárok preukázal, že žalovaný v súdnom konaní nárok popieral, prípadne odďaľuje vydanie súdneho rozhodnutia. Žalobca správne poukázal na novšiu judikatúru, napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 257/2019 z ktorého možno vyvodiť, že nárok žalobcu vzniká už samotnou existenciou nemajetkovej ujmy (v uvádzanej veci existenciou trestného stíhania). Preto rozhodnutie, ktorým sa priznáva náhrada vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch v konkrétnej výške už len deklaruje existenciu právnej skutočnosti a nárokov z nej vyplývajúcich.

20.1. Ani odvolanie žalobcu nebolo dôvodné. Okresný súd sa so všetkými otázkami, podstatnými z hľadiska predmetu konania, preukázania nemajetkovej ujmy žalobcu v príčinnej súvislosti s nesprávnou transpozíciou Smernice do Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore vysporiadal, vec správne skutkov a právne posúdil a odôvodnil.
20.2. Okresný súd vychádzal v zmysle podanej žaloby, z obdobia siedmich dní (týždeň) počas rozhodného obdobia, teda od 01. júla 2020 do 30.06. júna 2023 a konštatoval, že porušenie čl. 6 písm. b) Smernice vo vzťahu k žalobcovi je dostatočne závažné, pretože ide o porušenie Smernice, ktorá jasne, presne stanovuje práva jednotlivca, a ktoré sú zo strany členského štátu Únie vo vzťahu k žalobcovi dlhodobo porušované. Základ nároku na peňažné plnenie z nemajetkovej ujmy žalobcu odôvodnil tým, že v dôsledku porušenia práva Európskej únie Slovenskou republikou dochádzalo u žalobcu v žalovanom období k výkonu práce nad maximálny smernicou stanovený limit a v príčinnej súvislosti s tím došlo u žalobcu k nevratnej strate hodín voľného času, času potrebného na regeneráciu pracovných síl a vzniku nemajetkovej ujmy.
20.3. Žalobca sa odvolaním domáhal, aby mu súd priznal žalovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v celom rozsahu, teda v sume 5.176,82 EUR. Okresný súd výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil voľnou úvahou s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na individuálne okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Z výpovede žalobcu vyplývalo, že zásah do práva sa neprejavil vo forme konkrétnych negatívnych následkov v jeho rodinnom, spoločenskom živote alebo na jeho zdravotnom stave, prípadne v iných oblastiach jeho života. Za primeranú a spravodlivú peňažnú náhradu považoval sumu 2.000 EUR, keď vychádzal aj z princípu proporcionality a to prihliadnutím na prisúdené peňažná náhrady v porovnateľných konaniach.
20.4. Žalobca poukazoval na to, že v 37 kalendárnych týždňoch odpracoval celkovo 2406 hodín, a nad rámec porušenia smernice (48 hodín na týždeň) odpracoval celkovo 630 hodín, čo súd prvej inštancie konštatoval aj v závere bodu 45. odôvodnenia svojho rozsudku. Ak by sme vychádzali z približnej priemernej hodinovej sadzby za odpracovanú službu vo výške 8,85 EUR a túto by sme vynásobili sumou 630 hodín odpracovaných nad rámec 48 – hodinového priemerného pracovného týždňa, dospeli by sme k výslednej sume 6 5.575,50 EUR. V odvolaní žalobca nespochybnil, že by okresný súd neprihliadol

na individuálne skutkové tvrdenia žalobcu, ani skutočnosť, že posudzovaná ujma je v príčinnej súvislosti s prácou nad rámec maximálneho 48 hodinového týždenného pracovného času v rozsahu cca 630 hodín z hľadiska primeranosti výšky nemajetkovej ujmy. Samotný žalobca je zodpovedný za tvrdené individuálne okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo aj pokiaľ uplatňoval peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy v peňažnom vyjadrení vo výške presahujúcej priznanú sumu 2.000,- EUR z hľadiska princípu proporcionality.
20.5. K tvrdeniu, že odôvodnenie priznania sumy nemajetkovej ujmy 2.000 EUR sa javí žalobcovi ako nepresvedčivé odvolací súd uvádza, že bolo povinnosťou žalobcu podrobnejšie preukazovať všetky okolnosti nemajetkovej ujmy. Okresný súd priznal prisúdenú sumu aj s prihliadnutím na peňažné náhrady, ktoré boli hasičom ako žalobcom priznané v iných skutkovo porovnateľných konaniach. Vzhľadom na uvedené dôvody rozhodnutia nestačilo v odvolaní žalobcu namietať, že v iných konaniach súdy priznali žalobou požadované plnenia v celom rozsahu. Priznanie zadosťučinenia v peňažnej forme bolo aj v iných odvolacích konaniach, vedených na Krajskom súde Banská Bystrica posudzované vzhľadom na tvrdenia uvedené v tej ktorej žalobe. Teda aj vzhľadom cenu práce, ktorá žalobcovi nebola zaplatená, ale vždy so zreteľom na individuálne okolnosti a skutočnosť, že nejde o pracovný nárok na doplatenie peňažných náležitostí. Žalovaný v tejto súvislosti správne argumentoval, že nie je zamestnávateľom žalobcu a nemal žiadny dosah na individuálne pracovné zaradenie a cenu práce vykonávanej žalobcom ako príslušníkom hasičského záchranného zboru.
20.6. V odvolaní žalobca nespochybnil záver okresného súdu o výške peňažného zadosťučinenia, ktoré bolo priznané žalobcovi za porušenie práva žalobcu na realizáciu jeho súkromného a rodinného života v mimopracovnom čase, ktoré práva má zabezpečiť právne záväzná úprava na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času. Z toho dôvodu náhradu za takto stanovenú majetkovú ujmu je povinný plniť a zodpovedá žalovaný.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní nemala podľa § 255 ods. 1 CSP úspech žiadna strana sporu, preto odvolací súd rozhodol, že žalobca ani žalovaný nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
(§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci,

ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b)
(§ 422 ods. 1 CSP).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).
Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.